

mostani idők nem alkalmasak, bár tagadhatatlan, hogy

az apparátus igen terjedelmes, az ügyintézés rendszere túlságosan bürokratikus,

azonban gazdasági világválságban élünk, nagyon sok az állástalan, az egyszerűsítés pedig a feleslegessé váló tisztviselők tömegével növelné az állástalanok táborát. Dr. Magyary Zoltán egyetemi tanár, racionalizálási kormánybiztos már évek óta dolgozik a tervezeten, munkájának első felével, az adatgyűjtéssel elkészült már és az eredményt egy nyolcszázoldalas kötetbe foglalta össze. Ez a hatalmas kötet az illetékességeket foglalja rendszerbe. Nagyon kíváncsok és megnyugtató lenne, ha a tervezet elkészítése előtt meghallgatnák a gyakorlati embereket is és a városok problémáját a megyék problémájától elkülönítve tárgyalnák le. Egészen más problémái vannak a városnak, mint a megyének és súlyos zavarok származtak abból, hogy a megyét mindig egy kalap alá vonták a várossal.

— Összegezve az elmondottakat,

szükségnek tartom tanácsai intézmény régi formájában való visszaállítását, a kisgyűlésnek, mint a közgyűlésnél lényegesen könnyebben mozgó intézménynek a hatáskörét kibővíteném,

fenntartanám azt a rendszert, hogy a városi tisztviselőket élethossziglan választja a közgyűlés, de ennek a káros következményeit olyan intézkedésekkel ellensúlyoznám, amelyek alkalmasak a méltányos rendszer hibáinak megszüntetésére. Például alkalmas intézkedésnek tartanám azt, ha a tisztviselők ambícióját az előrehaladás, az előlépés lehetőségének biztosításával ébresztenék föl. Ez a rendszer pótolná a megszüntetett tisztviselési rendszer közérdekű előnyeit.

Berzenczey Domokos

műszaki főtanácsos.

— A műszaki ügyek szempontjából nem látok lényeges javulást az új rendszerben. A régi rendszer mellett a műszaki ügyek kereszttulmentek ugyan három-négy ügyosztályon, de végül a tanács elé kerültek, ahol alkalom nyílott a részletes megbeszélésre, ma azonban az ügyosztályok széttagoltan intézkednek igen gyakran anélkül, hogy a mérnöki hivatalnak beleszólása lehetne az elintézés módjába az esetleg kikért írásbeli véleményem kívül is. Így gyakran történnek olyan műszaki vonatkozású intézkedések, amelyekről vagy egyáltalában nem tudunk, vagy pedig amelyek nem felelnek meg a mi intencióinknak. Ebből a szempontból

a tanácsülések rendszere előnyösebb volt

és ezt az előnyt nem pótolják a nemrégiben bevezetett referáló ülések sem.

— A kisgyűlés intézményét helyesnek tartom, miután ez a testület könnyebb és gyorsabb elintéztést biztosít, mint a közgyűlés, de megítélésem szerint Szegeden túlságosan sok ügy kerül a kisgyűlés elé. A műszaki ügyek szempontjából a leghelyesebbnek azt tartanám, ha Szegeden is felállítanák

az önálló műszaki ügyosztályt,

ami más városokban már megtörtént és nagyszeműen bevált. A műszaki vonatkozású ügyeket összpontosítva ez az ügyosztály tárgyalná, intézné és referálná ugy a polgármester és a kisgyűlés, mint a közgyűlés előtt. A műszaki ügyosztály megszerzése föltétlenül egyszerűsítene az adminisztrációt, rengeteg fölösleges levelezéstől szabadítaná meg az ügyosztályokat és közvetlenebbé tenné az ügyintéztést. A legfontosabb mégis az, hogy a műszaki ügyosztály megszervezése semmiféle költségössletet nem okozna, sőt igen valószínű, hogy tekintélyes megtakarításokkal járna.

MODELLHÁZBAN (Klausz-tér 1.) a nagy ujevi vásár megkezdődött! mélyen leszállított áron

adjuk a legdivatosabb és legjobb minőségű köpenyeket, ruhákat, pongyolákat és iskolai lánykaruhákat. Fazonrak már 10 pengőért. A szett anyagból is. A rakétáron lévő szőrmébundákat olcsón kiáruljuk. — Kérjük kirakataink megtekintését. 125

AZ ÉLET MOZIJÁBÓL

(A magyar vér)

Mikor arról van szó, hogy honnan szerezték a régi mágnások horribilis vagyonukat, az őforrás először is Bécsbe vezet. Sok volt az elkobozott bírtok, (Rákóczi Ferenc Magyarországnak körülbelül egyharmadát mondotta a magának), azokból kellett donációra a végzett közszolgálatokért. A szatmári békekötő Károlyi Sándor sem maradt jutalom nélkül, bánta is ő, hogy Károlyi Sándor néven becézték az ellenségeit!

Nem kell ezekben az esetekben mindjárt hazaárulásra gondolni. A jelszót nagyon könnyű volt kimondani, terjedt az aztán minden pestisnél jobban, mintha csak népgyűlési határozat lenna. A sulya mindenestre akkora. Különböző időben más volt a felfogás a hazaárulásról, soha ugyanazt a tényt, cselekedetet nem nevezték annak. Hiszen volt Rákóczit is megbélyegző törvényünk a sok mindenféle során. Ki meri állítani, hogy a törvények lehiggadt, válogatottan kiváló elmék összhangzatos együttműködéséből születnek meg? Nem mond-e sok képviselőről az ismerőse, de meg az is, aki csak a szerepléséről ismeri, sokszor olyan véleményt, hogy a hatókrós gazda a híres fogatának a becsmérlését látna benne?

A Görgey-kérdés irodalma egész kis könyvtárral meglötné, ha nincs is még sok minden tisztázva a szabadságharc korából, annyi kétségtelen, hogy a huszadik századba átvuló életű történelmi alakot nagy tisztelet és megbecsülés körvekezte. Mégis, mikor nemrégiben szó került róla, egy nyolcvan éven felüli öreg ur — kiváló egyéniség a maga korában, de ebben a pátriárkákorbán is világos gondolkodású, egy cseppet se megtört — nagyon furcsán húzta félre a száját.

— Tehát mégis áruló lett volna...? — kértem ijedten.

Vonakodóan hangzott a felelet.

— Azt éppen nem mondom, de sok minden rajta múlt. Én elítélem, ha nem is használók rá megbélyegző szót.

Nem tartozik ide, hogy miért ítélte el, csak a felfogást akartam jellemezni, amely nyolcvan éven túl is (az esemény lezajlása után értem a nyolcvannál nagyobb időt) nem tudta magát emancipálni a közhangulat alól.

Ha tehát történtek is emberi kisiklások a történelem folyamán, az uralkodónak tett nem minden szolgálat jelent becstelenséget. Mindig voltak olyanok is, akik árulták a hazát.

— Az a kérdés, hogy szállították-e? — veti közbe a régi tréfa, nem is olyan nagyon cinikusan.

Pálffy János grófot se állították a magyarok a diszpéndányok kirakatába, minthogy végeredményben ő verte le Rákóczit szabadságharcát. Szó sincs róla, meg se közelíti értékben, nagyságban a hatalmas fejedelmet, aki szinte elképzelhetetlen nagy vagyonát áldozott fel a meggyőződéséért, hogy számkivetett szegényként — az ő régi módja mellett valósággal koldus-sorsban — végezze az életét. Amíg magyar lesz a világ, ezt nem felejtí el soha ennek nem lehet mása. Legkevesbé a modern időkben, ahol lényegesen kisebb vagyonokért cseréltek hazát — szívet nem, mert azzal sose rendelkeztek — epigonok.

Pedig az a Pálffy János megmutatta azt is, hogy magyar vére van.

Nagyon korán, ifjú korában, lett ezredes, népszerű és kedves nagyr, akire azonban a gyors karrierje miatt sokan haragudtak. Így például nem tudta szívelni János Frigyes württembergi herceg sem, aki sokat járt mulatni Bécsbe, mert az osztrák császárvárosban jobban érezte magát, mint otthon a fatornyos hazájában. De gyűlölte ez a herceg egyáltalában a magyarokat és mindenekelőtt a huszárokat. Ahogy talán a jegesmedve is lenézi a tigrist.

Egyszer Pálffy János gróf jelenlétében azt kérte egy magyar tisztól.

— Értelme azok a vadak a német kommandó? Pálffy nyel egyet, nem akar még kitörni, ő siet a válasszal.

— Ha a magyarokra érli hercegséged a kifejezést, akkor meg kell nyugtatnom, hogy azok nem vadabbak más nációnál. A német kommandót pedig felesleges érteniök, mert a mi vezényszavunk magyar.

— Szóval akkor érlik a kutyaugatást.

— Hogyne értenék, ha hercegséged vezényli őket!

János Frigyes főurhoz nem mállo dühvel kezdte erre becsmélni a magyarokat, a magyar katonákat, mire Pálffy provokáltatta.

A herceg híres lövő volt, de csak Pálffy csákját lötte át Ellenben ő szíven találva holtan maradt a párbaj színhelyén.

Nagy szenzáció volt ez, Lipót király maga vizsgálta meg az ügyet, aztán hamar beszüntette pertörléssel az eljárást.

— A herceg maga kereste azt amit megkapott.

(A primadonna titka)

A párisi Gymnase igazgatóját körülbelül 40—50 év előtt Koningnak hívták s arról volt nevezetes, hogy színésznőktől csak a színpadon való érvényesülést kívánta meg.

— Elmaradt ember, mit érthetett ez a dologhoz! — mondaná a modern kor művésznője, akinek nem a színpad a fontos, hanem az, hogy minél gyakrabban beszéljenek róla.

Hogy mit, az mellékes. Inkább valódi, vagy kitalált botrányt, szellőztetést a hálószobája titkainak, mert mindent elvisel, csak a hallgatást nem. Ha nem írnak róla, belehal. De dupla halál éri, ha megdicsérik a riválisát.

— Azt mondja, hogy a fiatal? Nem beszélne, ha úgy ismerné, mint én. Még az elemiben jártam, olvasni se tudtam mikor ő már primadonna volt!

Hogy szép és vonzó egyéniség?

— Én már öltöztem vele egy öltözékben, nagyon sokat tudnék mondani a fizikai tisztaságáról, a fehérműről!

— De művésznő, maga elfogult! Hiszen...

— Jól van, ne is folytassa, úgy is tudom, mit akar mondani. Hogy meggyőződött az ellenkezőjéről. Legyen nyugodt, ne csak maga, sokan mások is.

— Bocsánat...

— Természetes, hogy tiltakozik, azért mégis elárulta magát. Na, mondhatom, sokra vannak maguk férfiak azzal a tisztasági érzékkel.

Igy megy ez tovább is. Annyi azonban bizonyos, hogy a sorok írója mindig pontosan megtudta a színpad csillagának legrejtettebb személyi titkát, még a fehérműje minőségét is. Csak dicsérni kellett a riválisát, a többi tört magától.

Koning, a Gymnase igazgatója, szinte türhetetlenül kellemetlen volt viselkedésében az ilyen civilben szereplő színésznőkkel szemben.

— Mire való magának a színpad? Nevezze nevén a gyermekeit, azaz a foglalkozását!

Duverger kisasszony, aki szintén a színpadot használta fel egyéni értékének emelésére, — hiszen sok embernek csak az tetszik, aki a nyilvánosság tűzében perzselődik össze — már rég elhatározta, hogy megbosszulja magát.

Akkoriban Gramont Caderousse herceg, a színpadi világ nagy habituéje, volt a barátja és minden, amit akarsz. Egy este Koning véletlenül beveződött a páholyukba, már nem akar visszavonulni, mert zavarná az előadást, meghúzódik hát csendben.

A művésznő nagyon nyájas, meg van tisztelve, de eszébe jut valami. Odaug hát a hercegnek, az ellávozik, majd hamarosan visszatérve, egy csomagot nyújt át Koningnek.

— Kedves direktor ur, már régóta szerettem volna leróni a hálámat, amiért olyan nagy megbecsülésben részesíti az én kedves barátom. Fogadja ezt hálám nagyon csekély jeleképpen.

Mikor az igazgató kinyitotta a dobozt, nem kis megrökönyödéssel vette észre, hogy libatollak vannak benne. A liba pedig minden időkben a butaságot jelentette, kivéve a capitoliumi esetet, aminek azonban sose volt folytatása.

Kétségtelen volt itt is a sértés, azonban az igazgató nem jött zavarba.

— Érdekes, mondta szeretetreméltó mosolygással, hogy mi mindenre nem jön rá az ember, ha sokáig él. Mindig tudtam, hogy Duverger kisasszony művészettel szokta megkoppasztani a szeretőit, de hogy az én kedvemért is gyakorolja ezt az érdekes sportját, azt sose hittem volna.

Bob.

Redőnyös irodabútorokat minden elképzelésben készítt.

TELEFON: 22-21.

Wirth és Rengey Szeged

SZÉCHENYI-TÉR 5.